

Till dig som bor och vistas i närheten av Sofiedals bergtäkt sydväst om Kil

Information om risker och säkerhet

Vid Sofiedals bergtäkt produceras förädlat bergmaterial genom arbetsmoment som borrhning, sprängning och krossning av sten. Sprängning sker ca 10-16 gånger per år. I samband med detta hanteras sprängämnen i sådana mängder att verksamheten omfattas av den så kallade Sevesolagstiftningen (lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor). Lagen ställer krav på att allmänheten ska få information om risker i verksamheten och hur dessa hanteras.

Sofiedals bergtäkt är lokaliserad 4,5 km sydväst om Kil, fast inom Karlstads kommun. Verksamheten bedrivs av NCC Industry AB.

Farliga ämnen som hanteras och risker med dem

Vid bergtäkten hanteras sprängämnen. Tabellen visar vilka faror som är förknippade med dessa.

Ämne	 Explosivt	 Hälsosfarligt	 Miljöfarligt
Sprängämnen	X	X	X

En olycka i samband med transport, hantering eller sprängarbeten kan leda till en kraftig explosion. Vid en sådan detonering kan vibrationer, luftstöt vågor och stenkast orsaka personskador och materiella skador inom ett stort avstånd från platsen för sprängning. Risken för explosion bedöms som liten eftersom de olika beståndsdelarna i sprängämnet (som var för sig inte är explosiva) blandas först strax innan sprängning.

Ett läckage av sprängämne i samband med transport eller hantering av produkter vid laddning och sprängning kan orsaka negativa följder på mark och ytvatten. Risk för större läckage uppstår om delar av sprängämnet inte detonerar och finns kvar i borrhålet. Ett utsläpp i en bäck eller ett dike kan orsaka direkt skada på vattenlevande organismer samt bidra till övergödning.

Säkerhetsåtgärder

De olika komponenterna till sprängmedlet är inte explosiva i sig. Komponenterna förvaras och transporteras i separata tankar. De transporteras till täkten i en specialbyggd lastbil som är godkänd för ändamålet. Det är först när komponenterna pumpas in i borrhålen som ett explosivt sprängmedel bildas.

Transport och laddning av borrhål sker i så nära anslutning till sprängningen som möjligt. Tiden som sprängmedlet är i borrhålet är den tid som räknas som förvaring av sprängämne på platsen. Det rör sig i regel om ett tidsspänn mellan några minuter och enstaka timmar.

Ingen explosiv vara hanteras mellan sprängtillfällena. Täkterna och dess omedelbara närhet utryms innan varje sprängning. Verksamhetens yttre gräns utgör ett maximalt skyddsområde där tillträde för allmänheten inte tillåts i samband med sprängning.

Information till boende och besökare inför sprängning

- Närboende informeras om när nästkommande sprängning sker genom skriftlig information senast två dagar innan.
- Verksamhetsområdet är markerat för att uppmärksamma personer som eventuellt vistas i området att tåktverksamheten finns där.
- Vandringsled, stigar och vägar i området spärras av i samband med sprängtillfället. I samband med sprängning avges en tydligt hörbar ljudsignal.

Så larmas du om något händer

Vid en olyckshändelse som bedöms vara så allvarlig att omgivningen kan påverkas varnas allmänheten via varnings- och informationssystemet ”Viktigt meddelande till allmänheten” (VMA). VMA består av information på Sveriges Radio P4 och Text-TV. I vissa områden ljuder också en VMA-signal. Signalen består av en 7 sekunder lång ton och följs av 14 sekunders tystnad. Detta upprepas under minst 2 minuter. När faran upphört ljuder Faran över-signalen, som är en 30 sekunder lång sammanhängande signal.

Gör så här om larmet går

1. Gå inomhus.
2. Stäng dörrar, fönster och ventilation.
3. Lyssna på Sveriges Radio P4 Värmland för vidare information eller sök information på SVT Text sidan 599.

Tillsyn

Tillsyn av verksamheten enligt Sevesolagen utövas av länsstyrelsen.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta oss om du vill ha mer information.

NCC Industry AB
Gälleråsen
691 91 Karlskoga
Tel: 070-579 52 73
maud.torstensson@ncc.se
www.ncc.se/ballast

Räddningstjänsten Karlstadsregionen
Räddningscenter Sandbäcken
653 40 Karlstad
Tel: 054-540 28 80
raddningstjansten@karlstad.se
www.raddningkarlstad.se

Karlstads kommun
Västra Torggatan 26
661 84 Karlstad
Tel: 054-540 00 00
karlstadskommun@karlstad.se
www.karlstad.se